

PRZYJACIEL SZKOŁY

DWUTYGODNIK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

WYDAWCA I REDAKTOR

LEONARD BORKOWSKI

ROCZNIK IV

T R E Ś Ć

1925

CZWARTEGO ROCZNIKA „PRZYJACIELA SZKOŁY“

ARTYKUŁY:

K. Berkanówna. Idea misyjna w wychowaniu szkolnem. (5)	138
Dr. St. Błachowski. Nowy system wychowawczy. (12)	343
Wł. Borejko. Z zagadnień nauczania matematyki. (6), (7)	165, 197
T. Czapczyński. Dziewczynka z zapalkami. (18)	510
A. Fafarówna. Najłatwiejsza klasa. (14)	420
St. Flis. Cel wychowania estetycznego. (14)	401
Ks. W. Gadowski. Historia wychowania St. Kota. (15), (16)	425, 453
E. Groele. Uczeń i klasa. (7)	189
G. Hecht. Dwuręczność w wychowaniu i nauczaniu. (14)	109
— O nauce pisania w naszym szkolnictwie. (11)	329
B. Ikert. „Szkoła życia“ a elementarz. (19)	532
A. Karbowski. Z rozmyślań nad Chowąną Trentowskiego. (3)	65
Dr. A. Klęsk. Choroby stanu nauczycielskiego. (2)	38
— Jednostronne utalentowanie umysłowo upośledzonych dzieci. (16)	464
— Jeszcze o dwuręczności w wychowaniu i nauczaniu. (7)	205
— Pedagogoterapia dzieci niedorozwiniętych. (15)	437
Dr. W. Knapowska. Z zagadnień metodyki nauczania historii. (11), (12), (13)	311, 346, 382
J. Kondracki. Kwalifikacje nauczyciela. (6)	161
K. Króliński. Ćwiczenie w mówieniu ze stopnia. (18)	520
— Najnowsze kierunki w naszej literaturze dla dzieci i młodzieży. (5)	136
Wł. Lam. O nauce rysunków. (10)	292
M. Mazurowska. Szkolnictwo powszechne w Polsce. (1)	15
E. Mędlewska. Doświadczenia przyrodnicze w szkole powsz. (13), (14)	373, 414
L. Misky. Zadania nauki rysunku. (4)	97
Dr. B. Nawroczyński. Główna zasada „szkoły pracy“. (8), (9)	221, 251
Dr. K. Nittman. Społeczna doniosłość haseł związanych z pojęciem „szkoły pracy“. (9)	260
— „Szkoły pracy“ Kerschensteinera. (14), (15)	405, 429
J. P. Jak się przedstawia współpraca szkoły z domem. (4)	112
J. Poprawski. Nowe drogi. (10), (11)	284, 317
— Uwagi do nauki języka polskiego. (19)	527
J. Przyłuski. Co powinno poprzedzić czytanie metodą „szkoły pracy“?. (9)	267
— Nauczanie metodą „szkoły pracy“. (8)	230
H. Ryszkowska. Co szkoła powinna propagować. (12)	360
— Pierwszy dzień dziecka w szkole. (13)	380

Wł. Sosna. O rewizję literatury dla dzieci i młodzieży. (20)	561
Al. Stala. O twórczości w nauczaniu. (1)	3
J. Suchowiak. Głoski szumiące i pieściwe. (19)	541
— Wymawianie głosu r. (13)	391
Dr. St. Szuman. Higiena pracy umysłowej. (1), (2), (3)	10, 40, 79
St. Szober. Umiejętność językowa a wiedza o języku. (18)	505
St. Świdwiński. O zastosowaniu słowników przy lekturze „Ogniem i mieczem”. (18)	513
W. Turos. Konferencje nauczycielskie. (16)	465
A. Urbański. Ideał wychowania narodowego. (5)	129
Dr. E. Winkler. Dyrektor. (2), (3)	33, 72
— Lektura młodzieży szkolnej. (10), (11)	295, 322
A. Wodiczko. Szkolny Ogród Botaniczny w Poznaniu i jego znaczenie dla nauczania. (17)	481
S. B. Żulińska. Co nam daje Ewangelia pod względem wychowawczym. (20)	553
* * O szkolnictwie zawodowym. (5), (9)	141, 268

PRAKTYKA NAUCZYCIELSKA:

Fr. Kuźdowicz. W jaki sposób przeprowadzam ciche zajęcia w mojej szkole. (12)	352
St. Lausz. Zakres liczb od 1 — 20. (15) (16)	439, 472
K. Nowacka. Przyczynki do nauczania języka francuskiego w pierwszym roku. (20)	563
T. Tałowski. Jak osiągnąć cel w nauce języka polskiego. (19)	537
A. Urbański. Ćwiczenia i wypracowania piśmienne. (18)	521

LEKCJE:

A. Fąfarówna. Łączenie zdań głównych w zdanie złożone. (8)	239
J. Fietz. Dzielenie ułamka przez ułamek. (7)	206
J. Har. Ćwiczenia ortograficzne. (1)	26
L. Koza. Woda jako lód, woda jako ciecz i jako para wodna. (3)	86
J. Miedziński. Dzielenie liczb względnych. (5)	144
— Mnożenie liczb ujemnych. (1)	19
J. Mirocha. Zmysły. (2)	48
L. Pilawski. Przyimek. (6)	175
Fr. Przyrowski. Żaby. (11)	325
Semir-Koźmińska. Skowronek. (7)	210
A. Sobczak. Słonko. (4)	114
— Rośliny na stawach. (10)	300
S. Strzeszyński. Lekcja śpiewu. (9)	271
Ł. Szulc. Walec jako bryła obrotowa. (6)	173
Z. Zawadzki. Życie drzew iglastych. (17)	492

SPRAWOZDANIA, PRZEMÓWIENIA, AFORYZMY:

Aforyzmy. (4), (10), (13), (14), (17), (20),	105, 294, 393, 413, 490, 560
B. Tydzień Szkoły Pracy. (8)	236

B. Chrzanowski. Słowa powitalne. (10)	307
— Przemówienie. (17)	491
E. Estkowski. Myśli. (1)	2
E. Groele. Na marginesie lekcji wzorowych „Tygodnia Szkoły Pracy“ (8)	237
J. Kaden-Bandrowski. Myśli o wychowaniu. (9)	274
J. Poprawski. Ś. p. Józef Kużaj. (4)	106

SPRAWY SZKOLNE ZAGRANICĄ:

Anglja. Wzrost angielskich dzieci szkolnych. — Ustanowienie Komisji Sztuk Pięknych w Anglii (10)	304
Czechosłowacja. Hlavkovy studentske hibje. (8)	245
Danja. Szkolnictwo powszechne w południowej Jutlandji. (K. Kotula) (4), (6)	118, 178
Francja. Organizacja szkół powszechnych. (10)	303
Hałas w klasie. (16)	475
Chiny. Szkolnictwo polskie na dalekim Wschodzie. (T. Szukiewicz) (16)	476
Jugosławja. Ruch szkolny w Belgradzie. (4)	121
Stany Zjednoczone. Nauczanie przy pomocy radjofonji (8)	244

JĘZYK OJCZYSTY:

E. Klich. Objaśnienia językowe. (19)	544
Dr. H. Ułaszyn. Objaśnienia językowe. (12)	364
* * * Ochronka — przedszkole. (2)	50

PIŚMIENICTWO WSPÓŁCZESNE.

Oceny książek:

T. Andruchowicz i W. Ogielski. Metodyka rysunków. (1)	28
Wł. Berkan. Życiorys własny. (9)	277
St. Błachowski. Kilka uwag o obozach przysposobienia wojskowego. (1)	29
Dr. K. Borzęcki. Podręcznik botaniki dla kl. V. (5)	152
A. Brückner. Dzieje literatury narodowej polskiej. (9)	276
B. Chrzanowski. Z ojczyzny. (15)	448
Fr. Dąbrowski. Spółdzielnie uczniowskie. (7)	213
K. Demel. Ryby Bałtyku Polskiego. (11)	337
Z. Dębicki. Podstawy kultury narodowej. (5)	151
A. Dygasiński. Cudowne bajki. (15)	447
J. Dziedzic i Dr. P. Ossowski. Powiat i miasto Chełmno. (3)	88
Dr. T. Jaroszyński. Metody badań psychologicznych w szkole. (15)	444
J. Kleiner. Szttychy. (9)	275
B. Koreywo. Dwie moralności a walka z nieprawdą. (9)	278
A. Krantz. Zbiór zadań rachunkowych. (17)	500
M. Kridl. Antagonizm wieszczów. (9)	278
J. Króliński i W. Kucharski. Elementarz ułożony metodą dźwiękową i wyrazową. (19)	549
S. Lehnert. Spis nauczycieli szkół powszechnych oraz spis szkół w Okręgu Szkolnym Lwowskim. (3)	87

A. Marcinkowski. Zbiór zadań algebraicznych dla szkół wydzielowych. (17)	499
St. Marciszewska Posadzowa. Z metodyki wychowania przedszkolnego. (9)	277
A. i M. Mazanowscy. Podręcznik do dziejów literatury polskiej. (19)	548
Dr. Fr. Papée. Historia miasta Lwowa w zarysie. (11)	336
Dr. E. Piasecki. Dzieje wychowania fizycznego. (15)	446
Prof. Wł. Semkowicz. Historyczna mapa Rzeczypospolitej Polskiej w r. 1771. (7)	211
S. Sempołowska. Podręcznik do nauki o Warszawie. (7)	214
E. Schnetzler. Doświadczenia elektrotechniczne. (5)	153
J. Słowacki. Dzieła wszystkie pod redakcją J. Kleiner. (11)	335
A. Stala. Nasza druga książka na klasę III-cią szkół powszechnych. (19)	550
St. Szydelski. Majster do wszystkiego. (1)	28
Dr. Br. Szulcowski. Dusza dziecka. (5)	152
Dr. W. Rubczyński. Filozofia życia duchowego. (17)	498
W. Wetekamp. Samodzielność i radość twórcza w nauce i wychowaniu. (9)	276
O. J. Woroniecki. Katolicka etyka wychowawcza. Cz. I. (5)	152
L. Zarzecki. Nauczanie matematyki początkowej. Cz. I. (5)	150
Biblioteka Domu Polskiego. (5)	153
„Biblioteka Szkolna“ nakładem Instytutu Wydawniczego „Biblioteki Polskiej.“ (19)	551
Ilustrowana Encyklopedia Trzaski, Ewerta i Michalskiego, pod redakcją Dr. St. Lema. (19)	545
„Jestem dla Ciebie“ nakładem Spółki Pedagogicznej (7)	214

* * *

Podręczniki i pomoce naukowe dla szkół powszechnych. (13)	394
Spis podręczników i książek pomocniczych dla nauczycieli. (15)	442
Nadesłane książki. (1), (3), (5), (7), (9), (11), (17) 30, 89, 154, 214, 279, 338, 501	
Nowości wydawnicze. (13), (14), (15), (16), (17), (18), (19), (20) 398, 424, 451	
Czasopisma. (2), (4), (6), (8), (10), (12) 57, 122, 181, 246, 305, 367	
Przegląd czasopism. (2), (4), (6), (8), (10), (12), (20) 60, 123, 182, 246, 306, 367, 569	
Porady bibliograficzne. (3), (5), (7), (9), (14) 90, 155, 215, 279, 423	

NASZE ECHA:

Czy bruljon ma posiadać drukowane szczegóły? (11)	339
Czy dwuręczność nie należałoby zalecić i rozwijać w ogólności i czy to nie powiększyłoby wyników w nauczaniu? (7)	219
Czy dzieciom w I i II oddziale powinno się dawać oddzielne pojęcie mieszcznia i podziału? (5)	158
Jak urządzać święto sadzenia drzewek? (7)	218
Jak zapobiegać i oduczać dzieci od wzajemnego oskarżania się przed nauczycielem? (1)	31
Jaki jest cel lekcji prowadzonej na konferencji gminnej przez nauczyciela z innej szkoły powszechnej i wyznaczanej pięć minut przed rozpoczęciem lekcji? (7)	216
Jakie pismo uważają koledzy za wskazane, czy proste, czy pochyłe? (5)	156
Jakich 100 książek powinno przeczytać dziecko w szkole powszechnej? (15)	449
W jaki sposób winien młody nauczyciel pracować nad sobą? (3)	91

RÓŻNE WIADOMOŚCI.

Ankieta miesięcznika „Wiara i Życie”. (17)	504
Ankieta Towarzystwa Powszechnych Uniwersytetów Regionalnych. (11) .	340
Ankieta w sprawie szkoły jednolitej. (11)	342
Ankieta w sprawie urzeczywistnienia zasad szkoły twórczej w szkolnictwie polskim. (11)	340
Bohaterska nauczycielka. (3)	94
Co przez 40 lat zdziałало Oświatowe Towarzystwo Czytelni Ludowych. (7)	220
Dwudziestodwudniowa wycieczka naukowa do Włoch. (6)	188
Dwunastodniowa wycieczka do Rzymu. (3)	96
Grunty dla szkolnictwa (1)	32
Historja literatury polskiej od A. Mickiewicza aż do czasów dzisiejszych. (3)	94
Ilość inspektoratów szkolnych w Polsce. (17)	504
Kto w Polsce grywa w palanta? (9)	282
Konkurs na monografię wsi polskiej. (11)	342
Konkurs Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie. (13)	95
Kuratorjum Okręgu Szkolnego w Lublinie. (6)	188
Kurs dla nauczycieli polskich w Opolu. (1)	32
Kurs nauczycielski korespondencyjny. (9)	281
Kurs wakacyjny w Nancy. (9)	282
Kursy wakacyjne dla czynnych nauczycieli szkół powszechnych. (9) . .	282
Laury Gutenberga. (6)	188
Muzeum kaszubskie we Wdzydzach. (5)	160
Nagroda literacka rządu. (3)	95
„Nieboska komedja“ w teatrze lwowskim. (3)	95
Nowa winieta na okładce. (10)	310
Nowe wydawnictwo pedagogiczne. (5)	160
Nowe wykopaliska w Wielkopolsce. (3)	95
O pomoc dla seminarzystów górnośląskich. (12)	372
Pracownia pedagogiczna. (1)	32
Przyjaciel Szkoły dla Macierzy Szkolnej w Gdańsku. (3)	96
Studjum wychowania fizycznego w Uniwersytecie Poznańskim. (12) . .	371
Szkoła dla umysłowo-upośledzonych dzieci. (7)	220
Szkoła pomnikiem zwycięstwa. (17)	504
Szkoły na świeżem powietrzu w Łodzi. (6)	188
Towarzystwo Przedhistoryczne w Poznaniu. (10)	310
Tydzień Szkoły Pracy. (1)	32
Tygodnie Pedagogiczne dla cudzoziemców w Berlinie. (10)	310
Wspaniały podręcznik (5)	160
W sprawie dożywiania niezamożnej dziatwy. (3)	94
Wycieczka do Szwajcarii. (7)	220
Wycieczki krajoznawcze (9)	282
Wykłady uniwersyteckie dla nauczycielstwa. (10)	310
Zbiórka funduszu na budowę szkoły na Wołyniu. (6)	188

WYCINKI:

Cośmy już zrobili i co jeszcze musimy uczynić na polu szkolnictwa. (12)	369
Dlaczego dzieci bywają niegrzeczne? (4)	126
Dziesięć minut dziennie na wychowanie patriotyczne w szkole. (2)	62
Jak karzą swe dzieci ludy pierwotne. (12)	370
Jak opiekowano się dzieckiem w starożytności? (8)	248
Jak władze szkolne dbają o czystość wśród dzieci. (6)	185
Lektura społeczeństwa. (2)	63
Likwidacja analfabetyzmu w Polsce. (8)	248
Myśli wybitnych osobistości o nauce polskiej i jej po trzebach. (10)	308
Najpilniejsze potrzeby szkolnictwa. (2)	64
Obraz szkolnictwa w powiecie hrubieszowskim. (4)	125
Polskie szkolnictwo powszechne w r. 1924. (4)	124
Psychika u zwierząt. (12)	371
Projekt reformy ustroju szkolnego w Polsce. (16)	478
Pro juventute. (6)	183
Propaganda humoru i radości życia. (8)	249
Reforma obchodu 3 Maja. (8)	250
Smutne cyfry. (2)	64
Sport a wychowanie fizyczne. (6)	183
Szkolnictwo średnie i powszechne. (12)	370
Szkoły a obrona kraju. (12)	370
Szkoły powszechne na wsi. (16)	480
Zjazd koleżeński warszawskich kursów pedagogicznych. (4)	125

ROZPORZĄDZENIA URZĘDOWE:

Dopuszczenie do egzaminów zwolnionych nauczycieli szkół powszech. (6)	186
Niewłaściwe określenie „Kresów Wschodnich“. (9)	280
Popieranie przemysłu ojczyzniego w szkolnictwie. (12)	368
Prawidłowa postawa młodzieży przy pracy szkolnej. (6)	187
Współpraca nauczycielstwa z lekarzami szkolnymi. (9)	280
W sprawie udzielania urlopów. (9)	280
Wynagrodzenie za kierownictwo hufcom szkolnym. (4)	128
Zgłoszenia do Instytutu Pedagogiki Specjalnej. (6)	182
Zorganizowanie nauki skróconej. (4)	127

DODATKI ARTYSTYCZNE.

- Do Nr. 1 Podobizna Ewarysta Estkowskiego.
 „ „ 14 Michał Anioł. Pan Bóg tworzy świat.
 „ „ 20 Artur Grottger. U grobowca Kościuszki.

OD WYDAWNICTWA.

O naszych dodatkach artystycznych. (14)	404
Słowo wstępne. (1)	1
Słowo wstępne do pierwszego zeszytu wykonanego w „Drukarni Pedagogicznej.“ (10)	283
W sprawie artykułów o „szkole pracy.“ (7)	220
W sprawie artystycznego wykonania motto p. Prezydenta. (1)	32